

ZAPISNIK
sa 102. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 8. juna 2015. godine

Sjednica je počela u 13.10 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Rešid Adrović, Filip Vuković, Almer Kalač, Strahinja Bulajić, Milutin Đukanović i Goran Tuponja.

Poslanik Srđan Milić najavio je odsustvo sa sjednice.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Damir Šehović, Nik Gjeloshaj i Nebojša Medojević.

Sjednici su, u svojstvu predstavnika predlagača, prisustvovali: mr Milojica Dakić, guverner Centralne banke Crne Gore; dr Nikola Fabris, viceguverner Centralne banke Crne Gore za finansijsku stabilnost i platni promet; Valentina Ivanović, direktorica Direktorata za finansije u Centralnoj banci Crne Gore; Nebojša Mugoša, savjetnik u Ministarstvu ekonomije; Milanka Otović, načelnica Direkcije za državnu imovinu i normativne poslove u Ministarstvu finansija kao i Draginja Vuksanović i Snežana Jonica, poslanice.

Pozivu za prisustvo sjednici nije se odazvao Velibor Milošević, viceguverner Centralne banke Crne Gore za kontrolu bankarskog sistema.

Sjednici je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovala Vasilija Obradović, predstavnica NVO – „Institut Alternativa“.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, predložio je da Odbor započne sjednicu razmatranjem Predloga zakona o dopuni Zakona o stečaju, imajući u vidu da predstavnik predlagača, poslanik Milutin Đukanović, nije u mogućnosti da prisustvuje tokom cijelog zasijedanja zbog ranije preuzetih obaveza, kao i zbog činjenice da je navedeni akt na dnevnom redu plenarne sjednice, pa prateći tu dinamiku, Odbor treba da utvrdi stav povodom Predloga zakona.

Stoga, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O STEČAJU, koji su podnijeli poslanici: Milutin Đukanović, Branka Bošnjak, Vladislav Bojović i Janko Vučinić;
2. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA 2014. GODINU sa
  - Izvještajem o stabilnosti cijena za 2014 .godinu,
  - Izvještajem o stabilnosti finansijskog sistema za 2014. godinu,
  - Godišnjim finansijskim izvještajem Centralne banke Crne Gore sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora za 2014. godinu i
  - Godišnjim izvještajem o radu Bankarskog ombudsmana za 2014. godinu;
3. Razmatranje AMANDMANA na PREDLOG ZAKONA O PATENTIMA, koje su podnijeli poslanici:
  - Draginja Vuksanović i Džavid Šabović (dva) (07-2/15-1/4);
4. Razmatranje AMANDMANA na PREDLOG ZAKONA O IZMIJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM PREMJERU I KATASTRU NEPOKRETNOSTI, koje su podnijeli poslanici:
  - Mićo Orlandić i Džavid Šabović (jedan) (04-1/15-1/5)
  - Snežana Jonica (četiri) (04-1/15-1/7) i
5. TEKUĆA PITANJA.

Prva tačka - PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O STEČAJU, koji su podnijeli poslanici: Milutin Đukanović, Branka Bošnjak, Vladislav Bojović i Janko Vučinić

Nakon uvodnog obrazloženja o Predlogu zakona o dopuni Zakona o stečaju koje je dao predstavnik predlagača, poslanik Milutin Đukanović, Odbor je odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se upoznao sa razlozima za dopunu Zakona o stečaju, saopštenim u uvodnom obrazloženju predstavnika predlagača, kojom se predlaže da u stečajnu masu dužnika ulazi i privatna imovina većinskog vlasnika firme. Predstavnik predlagača je ukazao da se dopuna predlaže u cilju otklanjanja negativnih posledica, koje postojeće zakonsko rješenje uzrokuje, jer omogućava da vlasnici firmi ne posluju domaćinski, već da na štetu firme uvećavaju svoju ličnu imovinu slabeći na taj način privrednu i ekonomsku situaciju u zemlji.

Na Odboru je najavljeno amandmansko djelovanje na Predlog zakona o dopuni Zakona o stečaju.

Nakon izjašnjavanja, sa četiri glasa „za“ i četiri „uzdržana“ glasa, Predlog zakona o dopuni Zakona o stečaju nije dobio potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Goran Tuponja.

Druga tačka - GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA 2014. GODINU

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da prilikom razmatranja Izvještaja o radu CBCG za 2014. godinu, Odbor treba da ima u vidu i prateće izvještaje, a to su: Izvještaj o stabilnosti cijena, Izvještaj o stabilnosti finansijskog sistema, kao i Godišnji finansijski izvještaj Centralne banke Crne Gore sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora, koji se shodno Zakonu o CBCG dostavljaju rad informisanja. Takođe, podsjetio je da je Odboru dostavljen i Godišnji izvještaj o radu Bankarskog ombudsmana za 2014. godinu.

Predsjednik Odbora, saopštio je da su povodom razmatranja navedene tačke na sjednicu pozvani guverner CBCG, mr Milojica Dakić i viceguverneri CBCG, dr Nikola Fabris i dr Velibor Milošević. Konstatovao je da sjednici i pored upućenog poziva ne prisustvuje viceguverner za kontrolu bankarskog sistema, Velibor Milošević. Guverner Centralne Banke podsjetio je Odbor da je članom 45 Zakona o CBCG utvrđeno da ovu instituciju predstavlja i zastupa guverner koji između ostalog i organizuje rad Centralne banke.

Uvodne napomene o izvještajima dao je guverner CBCG, mr Milojica Dakić, nakon čega je otvorena rasprava.

U raspravi su učestvovali poslanici: Aleksandar Damjanović, Zoran Jelić, Milutin Đukanović, Goran Tuponja i Rešid Adrović.

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odbor se kroz uvodno obrazloženje guvernera Centralne banke Crne Gore upoznao sa makroekonomskim ambijentom i stanjem crnogorske privrede, ostvarivanjem politike Centralne banke Crne Gore u 2014. godini, makroekonomskim prognozama za 2015. godinu, kao i politikom ove institucije u tekućoj godini. Odbor je konstatovao da je ocjena ove institucije da su niža stopa rasta crnogorske ekonomije od očekivane, očuvana stabilnost finansijskog sistema i nastavak primjene sveobuhvatnih mjera fiskalne konsolidacije obilježile 2014. godinu, te da su visok i rastući

nivo solventnosti i likvidnosti održali stabilnost bankarskog sektora, uz nastavljen trend rasta depozitnog potencijala banaka, ali i da su kreditna aktivnost i učešće nekvalitetnih kredita još uvijek na nivou koji nije zadovoljavajući.

Takođe, Odbor je ustanovio da je, i pored evidentnog smanjenja nekvalitetnih kredita u iznosu od 46,6mil.€ ili 10,39% tokom izvještajnog perioda, njihov nivo i dalje visok, a jedna od posljedica je izražena nelikvidnost u realnom sektoru koja predstavlja najveću „ranjivost“ crnogorske ekonomije. Navedeno stanje u realnom sektoru rezultira povećanim brojem pravnih lica i preduzetnika u blokadi, kao i iznosa duga po kojem je izvršena blokada. U pravcu dostizanja ciljnog nivoa nekvalitetnih kredita do kraja 2016. godine, Odbor je upoznat da su uzeta u obzir rješenja Predloga zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama koji je u julu 2014. godine predat u skupštinsku proceduru, a koji je Skupština usvojila u aprilu 2015. godine. Naime, kreditna aktivnost banka nije zadovoljavajuća, pri čemu je zabilježen pad kako ukupnih, tako i novoodobrenih kredita.

Odbor je konstatovao da je 2014. godinu obilježio visok nivo kamatnih stopa. Ocjenjeno je da su visoke kamatne stope predstavljale prijetnju po finansijsku stabilnost, te da su banke postupajući po preporukama ove institucije snizile kamatne stope, koje su na kraju 2014. godine iznosile 8,41% nominalna i 9,22% efektivna, tj. bile su manje za 0,27 p.p. i 0,14 p.p. Takođe, ocijenjeno je da su i ovako definisane kamatne stope ograničavajući faktor razvoja. Istaknuto je da je efektivna kamatna stopa na ukupno odobrene kredite mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI) 25,66%, te da iako bilježi pad od 0,72 p.p. i dalje se radi o segmentu finansijskog tržišta sa izuzetno visokim kamatnim stopama. U vezi sa tim, na Odboru je konstatovano da je u završnoj fazi radna verzija akta kojim bi se ograničile ugovorene kamatne stope banaka i MFI.

Odbor je, dalje, konstatovao da je stanje u bankarskom sistemu bilo stabilno i pod kontinuiranim nadzorom. Ukupan kapital banaka na kraju 2014. godine iznosio je 444mil. € i bilježi rast u odnosu na 2013. godinu za 11,62%. Likvidnost banaka je bila dobra. Ukupni krediti i potraživanja od banaka i klijenata, umanjani za ispravke vrijednosti, na kraju godine iznosili su 2.213,2mil. €, dok su ukupni depoziti banaka i klijenata iznosili 2.327,7mil. € i u odnosu na 2013. godinu veći su za 9,89%. Na Odboru je ustanovljeno da je u 2014. godini izvršeno 11 kontrola kojima je obuhvaćeno 11 banaka u sistemu, kao i izdata dozvola za rad jednog banci.

U 2014. godini zabilježena je bolja naplata budžetskih prihoda uz insistiranje na mjerama štednje, pa je prema preliminarnim podacim Ministarstva finansija, deficit budžeta države iznosio 102,6mil.€ ili 3%BDP-a, a neto javni dug 2.022,2mil.€ ili 59,6%BDP-a i zabilježio rast od 6,7%. Ocjenjeno je da je prisutna zabrinutost dinamike rasta javnog duga koji je u najvećoj mjeri determinisan planom realizacije krupnih infrastrukturnih projekata iz kapitalnog budžeta u narednom periodu.

U odnosu na finansijsko poslovanje CBCG, Odbor je konstatovao da je u prethodnoj godini ostvarena neto dobit u iznosu od 0,9 mil €, kao i da je predviđeno da se 50% od 0,69mil.€, tj. iznosa koji predstavlja dobit za raspodjelu, rasporedi u opšte rezerve, a preostalih 50% su prihod budžeta države.

Tokom rasprave, na Odboru je ukazano da su banke 2014. godinu završile sa nivoom nekvalitetnih kredita u iznosu od oko 402mil.€ odnosno 16,8% ukupnih kredita. U vezi sa tim, poslanike je interesovalo u kom stepenu postojeći nivo nekvalitetnih kredita i dalje ugrožava finansijski sistem Crne Gore.

Posebna pažnja, na Odboru, posvećena je pitanju visine kamatnih stopa, njihovom uticaju na finansijski položaj privrednih subjekata, kao i mehanizmima CBCG koji mogu uticati na njihovo ograničenje. Poslanike je interesovalo da li je CBCG uradila analizu o načinu ograničavanja kamatnih stopa koju je još prethodne godine planirala da sprovede.

Tokom rasprave, iznijeto je i mišljenje da se nagli rast javnog duga i budžetski deficit mogu posmatrati kao faktori koji mogu ugroziti redovno finansiranje državnih obaveza. Polazeći od

toga, na Odboru je postavljeno pitanje, da li zabrinutost u vezi sa nivoom i dinamikom rasta javnog duga, koja je glavna tema poslednjih rasprava, treba da postoji.

Imajući u vidu, mišljenje nezavisnog spoljnog revizora kojim je iskazano da je osnovni kapital CBCG na kraju 2014. godine na istom nivou kao i na kraju 2013. godine i iznosi 40mil.€, iako je Zakonom o CBCG propisan nivo osnovnog kapitala od 50mil.€, poslanike je interesovalo šta je CBCG preduzela kako bi obezbijedila nedostajući iznos osnovnog kapitala od 10mil.€ iz budžeta države i na taj način sprovela zakonsku obavezu, kao i realizovala preporuku Državne revizorske institucije datu u Izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskog izvještaja CBCG za 2013. godinu

Takođe, tokom rasprave, a u kontekstu kreditnog rizika i rizika investicije, ukazano je na novu ocjenu kreditnog rejtinga Crne Gore koja je snižena sa BB- na B+, odnosno sa špekulativnog na visoko špekulativan rejting.

Na Odboru je iznijeto mišljenje da, kada je riječ o kreditima u švajcerskim francima i stanju „dužničkog ropstva“ u kojem se našlo oko 500 klijenata, očekivala se aktivnija uloga kako Ministarstva finansija tako i CBCG u rješavanju postojećeg problema.

Između ostalog, postavljena su pitanja koja su se odnosila na: konkurentsku snagu 12 banaka, broj banaka koje su u tekućoj godini dobile dozvolu za rad kao i onih koje su u postupku razmatranja, korekciju finansijskog rezultata, mogućnost uvođenja poreza na finansijske transakcije, deficit tekućeg računa, efekte pokrenutih prekršajnih postupaka prema bankama shodno Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma i Zakonu o potrošačkim kreditima, vrste mjera preduzete za otklanjanje nepravilnosti u radu banaka i td.

Tokom rasprave, Odbor je imao u vidu i prateća dokumenta, koja se shodno Zakonu o CBCG dostavljaju radi informisanja i upoznavanja, i to: Izvještaj o stabilnosti cijena za 2014. godinu, Izvještaj o stabilnosti finansijskog sistema za 2014. godinu i Godišnji finansijski izvještaji CBCG sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora za 2014. godinu. Odbor se, takođe, upoznao i sa Godišnjim izvještajem o radu Bankarskog ombudsmana za 2014. godinu.

Odbor je, nakon rasprave, sa pet glasova „za“ i dva „uzdržana“ glasa, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvata se Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2014. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

Treća tačka - Razmatranje AMANDMANA na PREDLOG ZAKONA O PATENTIMA, koje su podnijeli poslanici:

- Draginja Vuksanović i Džavid Šabović (dva) (07-2/15-1/4)

Odbor je, nakon rasprave, odlučio da podnese Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

Predstavnica podnosilaca amandmana obrazložila je suštinu predloženih izmjena i dopuna, a predstavnik Vlade naveo je razloge zbog čega se predložene izmjene ne mogu prihvatiti.

Nakon glasanja, sa četiri glasa „za“ i pet „uzdržanih“ glasova, amandmani 1 i 2 koje su podnijeli poslanici Draginja Vuksanović i Džavid Šabović (07-2/15-1/4), nijesu dobili potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

Četvrta tačka - Razmatranje AMANDMANA na PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNOM PREMJERU I KATASTRU NEPOKRETNOSTI, koje su podnijeli poslanici:

- Mićo Orlandić i Džavid Šabović (jedan) (04-1/15-1/5)
- Snežana Jonica (četiri) (04-1/15-1/7)

Predsjednik Odbora je konstatovao da u trenutku početka razmatranja amandmana podnijetih na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, podnosioci istih nijesu prisustvovali sjednici.

Na Odboru je dogovoreno da se razmatranje navedenih amandmana odloži za neku od narednih sjednica.

Peta tačka – TEKUĆA PITANJA

Predsjednik Odbora,

- a) Podsjetio je članove Odbora da je Skupština Crne Gore, na osmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2014. godini, povodom održanog kontrolnog saslušanja na 51. sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, radi pribavljanja informacija o stečajnom postupku u Solani „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj, usvojila **pet zaključaka** koji su objavljeni u „Sl. listu CG“, broj 31/14, od 24. jula 2014. godine.
  - Saopštio je da je, polazeći od prethodno navedenog, 29. maja 2015. godine, uputio dopise: Vladi Crne Gore, Opštini Ulcinj, Elektroprivredi Crne Gore ad Nikšić, Fondu rada Crne Gore i Investiciono – razvojnom fondu, sa zahtjevom da informišu Odbor o preduzetim aktivnostima na realizaciji zaključaka.
  - Konstatovao je da je do početka sjednice dostavljen odgovor od Fonda rada, koji je članovima Odbora podijeljen po klupama.
  - U vezi sa gore navedenim, obavijestio je Odbor da je sazvana 103. sjednica za 12. jun 2015. godine za koju je kao tačka dnevnog reda predložena „Realizacija skupštinskih (pet) zaključaka usvojenih povodom kontrolnog saslušanja, održanog radi pribavljanja informacija o stečajnom postupku u Solani „Bajo Sekulić“ AD Ulcinj“. U vezi sa tim, saopštio je da su na sjednicu pozvani: Vujica Lazović, potpredsjednik Vlade; Ognjen Jovović, stečajni upravnik u Solani „Bajo Sekulić“; Srđan Kovačević, predsjednik Odbora direktora EPCG; Zoran Vukčević, predsjednik Odbora direktora IRF-a; Kemal Đečević, direktor Fonda rada i Fatmir Gjeka, predsjednik Opštine Ulcinj.
- b) Obavijestio je članove Odbora da će se prije početka 103. sjednice, održati nastavak 100. sjednice na kojem će Odbor razmotriti Predlog zakona o izmjenama Zakona o eksproprijaciji, koji su podnijeli poslanici: Azra Jasavić, Srđan Perić, Goran Tuponja i Drako Pajović.
- c) Takođe, podsjetio je članove Odbora da je Skupština na drugoj sjednici prvog redovnog zasijedanja, od 14. aprila 2015. godine, usvojila **dva zaključka** (br. 00-63-7/15-21/11, objavljeni u „Službenom listu Crne Gore“, br. 20/15) koji se odnose na Kombinat aluminijuma AD Podgorica.
  - Imajući u vidu da su, ministarka rada i socijalnog staranja, Zorica Kovačević i ministar finansija, Radoje Žugić, obavijestili Odbor da ministarstva na čijem su čelu, nijesu nadležna za realizaciju prvog zaključka, predsjednik Odbora saopštio je članovima Odbora da je, 29.

- maja 2015. godine, uputio dopis ministru ekonomije, Vladimiru Kavariću, sa zahtjevom da informiše Odbor o stepenu realizacije navedenog zaključka.
- Konstatovao je da je Ministarstvo ekonomije, 4. juna 2015. godine, dostavilo odgovor (00-63-7/15-38/2), koji je članovima Odbora podijeljen po klupama.
  - Polazeći od zaključka broj dva kojim je utvrđeno da „radno tijelo nadležno za poslove finansija organizuje kontrolno saslušanje stečajnog upravnika u KAP-u i resornog ministra“, saopštio je, takođe, da je uputio dopis stečajnom upravniku, Veselinu Perišiću sa zahtjevom da izvjesti Odbor o dosadašnjem toku stečajnog postupka i situaciji u KAP-u.
- d) Konstatovao je da Odboru nijesu dostavljeni odgovori na dopise koje je, 4. maja 2015. godine, uputio ministru finansija i ministru zdravlja, sa zahtjevom da informišu Odbor u kojoj je fazi realizacija člana 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu u dijelu koji se odnosi na izmirenje obaveza Fonda zdravstva i javnih zdravstvenih ustanova u iznosu od 36 mil.€.
- U vezi sa tim, obavijestio je članove Odbora, da je 29. maja 2015. godine, ponovo uputio dopise nadležnim ministarstvima sa istim zahtjevom.
  - Ocijenio je značajnim da se Odbor blagovremeno dogovori u vezi sa predlogom poslanika Zorana Jelića, oko **održavanja zajedničke sjednice** sa Odborom za zdravstvo, rad i socijalno staranje koja bi se odnosila na realizaciju člana 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu.
- e) Takođe, obavijestio je da je Odboru, 28. maja 2015. godine, dostavljen **dopis** (br. 00-63-7/15-36) od Udruženja privrednih društava za privređivanje igara na sreću „Montenegro Bet“, kojim pozivaju članove Odbora da podrže inicijativu koju su, na osnovu prikupljenih potpisa građana, podnijeli predsjedniku Skupštine Crne Gore da se u dnevni red prve naredne sjednice uvrsti predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica kojim bi se izvršilo izjednačavanje poreza na dobitak za sve priređivače po svim osnovama.
- Konstatovao je da je navedeni dopis podijeljen članovima Odbora po klupama.

* * *

Sjednica je završena u 14.45 časova.

* * *

Broj: 00-63-7/15-

SEKRETARKA SEKRETARIJATA ODBORA
Nađa Vukićević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.

**102. sjednica Odbora za ekonomiju, finansije i budžet,
održana 8. juna 2015. godine
REZULTATI GLASANJA**

O PREDLOZIMA AKATA			
NAZIV AKTA	„ZA“	„PROTIV“	„UZDRŽAN“
PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O STEČAJU, koji su podnijeli poslanici: Milutin Đukanović, Branka Bošnjak, Vladislav Bojović i Janko Vučinić	Aleksandar Damjanović Strahinja Bulajić Milutin Đukanović Goran Tuponja	/	Zoran Jelić Rešid Adrović Filip Vuković Almer Kalač
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA 2014. GODINU	Zoran Jelić Veljko Zarubica Filip Vuković Rešid Adrović Almer Kalač	/	Aleksandar Damjanović Goran Tuponja